

З досвіду роботи вчителя Ігоря Шевчука

МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ПРЕДМЕТА «ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ» НА ОСНОВІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ.

Система освіти України поступово адаптується до умов Європейського освітнього простору, що зумовлює ряд змін щодо підходів реалізації освітніх завдань.

Зміна освітньої парадигми передбачає реалізацію компетентісного підходу відповідно положенням «Нової Української школи».

Компетентісна освіта зорієнтована на практичні результати, досвід особистої діяльності, вироблення ставлень, що зумовлює принципові зміни в організації навчання, яке стає спрямованим на розвиток конкретних цінностей і життєво необхідних знань і умінь учнів.

Упровадження компетентісного підходу передбачає обов'язкове прогнозування результативної складової змісту, що вимагає ряду змін у системі оцінювання навчальних досягнень учнів.

На засадах компетентісного підходу розроблено результативну складову змісту

предметів загальної середньої освіти, визначено очікувані результати навчання: вимоги до знань, умінь, практичних навичок учнів, що виражаються у різних видах навчальної діяльності (учень називає, наводить приклади, аналізує, характеризує, визначає, розпізнає, порівнює, робить висновки тощо).

Педагогічною наукою визначено трьохрівневу ієрархію компетентностей.

Предметні - формуються засобами навчальних предметів.

Міжпредметні - належать до групи предметів або освітніх галузей. Компетентісна освіта на предметному та міжпредметному рівнях орієнтована на засвоєння особистістю конкретних навчальних результатів - знань, умінь, навичок, формування ставлень, досвіду, рівень засвоєння яких дозволяє їй діяти адекватно у певних навчальних і життєвих ситуаціях.

Ключові компетентності є найбільш універсальними та формуються засобами міжпредметного і предметного змісту. Перелік ключових компетентностей визначається на основі цілей загальної середньої освіти та основних видів діяльності учнів, які сприяють оволодінню соціальним досвідом, навичками життя й практичної діяльності в суспільстві.

Концепція Нової української школи, ухвалена рішенням Колегії Міністерства освіти України 27 жовтня 2016 року визначила 10 ключових компетентностей:

1. Спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами. Це вміння усно і письмово висловлювати й тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через

слухання, говоріння, читання, письмо, застосування мультимедійних засобів). Здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ – у навчанні, на роботі, вдома, у вільний час. Усвідомлення ролі ефективного спілкування.

2. Спілкування іноземними мовами. Уміння належно розуміти висловлене іноземною мовою, усно і письмово висловлювати і тлумачити поняття, думки, почуття, факти та погляди (через слухання, говоріння, читання і письмо) у широкому діапазоні соціальних і культурних контекстів. Уміння посередницької діяльності та міжкультурного спілкування.

3. Математична грамотність. Уміння застосовувати математичні (числові та геометричні) методи для вирішення прикладних завдань у різних сферах діяльності. Здатність до розуміння і використання простих математичних моделей. Уміння будувати такі моделі для вирішення проблем.

4. Компетентності в природничих науках і технологіях. Наукове розуміння природи і сучасних технологій, а також здатність застосовувати його в практичній діяльності. Уміння застосовувати науковий метод, спостерігати, аналізувати, формулювати гіпотези, збирати дані, проводити експерименти, аналізувати результати.

5. Інформаційно-цифрова компетентність передбачає впевнене, а водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією на роботі, в публічному просторі та приватному спілкуванні. Інформаційна й медіа-грамотність, основи програмування, алгоритмічне мислення, роботи з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеці. Розуміння етики роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо).

6. Уміння навчатися впродовж життя. Здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, вибудовувати свою навчальну траєкторію, оцінювати власні результати навчання, навчатися впродовж життя.

7. Соціальні і громадянські компетентності. Усі форми поведінки, які потрібні для

ефективної та конструктивної участі у громадському житті, на роботі. Уміння працювати з іншими на результат, попереджати і розв'язувати конфлікти, досягати компромісів.

8. Ініціативність і підприємливість. Уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя з метою підвищення як власного соціального статусу та добробуту, так і розвитку суспільства і держави. Здатність до підприємницького ризику.

9. Обізнаність і самовираження у сфері культури. Здатність розуміти твори мистецтва, формувати власні мистецькі смаки, самостійно виражати ідеї, досвід та почуття за допомогою мистецтва. Ця компетентність передбачає глибоке розуміння власної національної ідентичності як підґрунтя відкритого ставлення та поваги до розмаїття культурного вираження інших.

10. Екологічна грамотність і здорове життя. Уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя.

Усі перелічені компетентності однаково важливі й взаємопов'язані. Кожну з них діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння:

- уміння читати і розуміти прочитане;
- уміння висловлювати думку усно і письмово;
- критичне мислення;
- здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- виявляти ініціативу;
- творити;
- уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення;
- уміння конструктивно керувати емоціями;
- застосовувати емоційний інтелект;
- здатність співпрацювати в команді.

Компетентнісний підхід в освіті передбачає формування в учнів відповідних навичок, умінь застосовувати їх в практичній діяльності. Беззаперечно, що ресурси такого підходу в ході їх реалізації в освітньому процесі під час уроків з предмета «Захист Вітчизни» у контексті положень концепції Нової української школи можуть сприяти формуванню готовності старшокласників до захисту Вітчизни, що є потребою сьогодення в умовах загрози суверенітету та територіальної цілісності, агресії по відношенню до нашої держави з боку Російської Федерації.

Компетентність як інтегрований результат індивідуальної навчальної діяльності учнів, формується на основі оволодіння ними змістовими, процесуальними і мотиваційними компонентами, її рівень виявляється в процесі оцінювання...

Але, критерії, якими повинен керуватися вчитель при оцінюванні навчальних досягнень учнів на основі компетентнісного підходу, їх змістову компоненту, практичний зміст та очікувані результати педагогічна наука, на жаль, конкретно не визначає, хоча цьому питанню приділяється належна увага... Йде активне суспільне обговорення, точаться суперечки між науковцями...

Чинні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затвердженні Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №329 від 13 квітня 2011 року, на мою думку, в даний час потребують значних змін, а саме: більшої конкретизації та орієнтованості на конкретно визначений очікуваний результат.

знати фактори, які впливають на безпеку держави, зброї, запалювальних і сил

Наказом Міністерства освіти і науки №1407 від 23 жовтня 2017 року було затверджено навчальну програму «Захист Вітчизни» для навчальних закладів системи загальної середньої освіти. Даною навчальною програмою в навчальний процес впроваджувався компетентнісний підхід і формування ключових компетентностей визначалося як очікуваний результат навчання. Зараз за цією програмою навчаються учні 11-х класів.

Порядок оцінювання навчальних досягнень було визначено в навчальній програмі для кожного розділу і кожної теми... Для оцінювання рівня володіння компонентами предметної компетентності курсу предмета «Захист Вітчизни» були використані ключові поняття:

- «знає і розуміє» - для того, щоб оцінити оволодіння знаннями елементами компетентності;

- «вміє і застосовує» - для того, щоб оцінити рівень оволодіння діяльнісними елементами компетентності;

- «виявляє ставлення і оцінює» - для оцінювання рівня оволодіння особистісним компонентом.

Даний підхід мною було використано при розробці календарно-тематичного

Написав Administrator
Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

планування... Так, наприклад:

Фрагмент плану...

Календарний план з предмета Захист Вітчизни для учнів 11-х класів (юнаки)

на II семестр 2018-2019 навчального року.

Клас/Дата проведення уроків

Кількість годин

Зміст

навчального матеріалу

Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів

Розділ VI. Прикладна фізична підготовка

(1 година)

МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ПРЕДМЕТА «ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ»

Написав Administrator

Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

11 Б

09.01.2019 р.

11 А

12.01.2019 р.

11 В

14.01.2019 р.

1

Написав Administrator
Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

Тема 4. Прикладні фізичні вправи та елементи видів спорту (основи самозахисту) (1 год)

Особливості бойової техніки «Хортинг».

Техніка нанесення ударів рукою та ногою. Порядок застосування в бойових ситуаціях.

Розучування і тренування вправ без зброї: стійки, рухи вперед та назад, удари рукою на місці.

Захист від ударів рукою та ногою. Розучування і тренування прийомів без зброї: прийоми самозахисту.

Учень (учениця):

знає як застосовувати прийоми в бойових ситуаціях;

розуміє порядок визначення реального рівня загрози, ступеню і міри небезпеки;

виконує прийоми нанесення ударів за технікою «Хортинг»;

пояснює вправи і прийоми самозахисту із зброєю та без зброї;

МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ З ПРЕДМЕТА «ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ»

Написав Administrator

Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

координує	свої рухи та захищається в залежності від обставин;
------------------	---

дотримується правил	безпечної поведінки під час опрацювання вправ і прийомів самооборони;
----------------------------	---

виконує	прийоми нанесення ударів руками та захист від них;
----------------	--

вміє	наносити удари багнет-ножем; знає порядок захисту від них; порядок
-------------	--

Аналогічно відпрацьоване календарно-тематичне планування і для учнів 10-х класів, які навчаються за новою програмою.

Також мною були визначені очікувані результати вивчення предмета «Захист Вітчизни» і розроблені тестові завдання для оцінювання рівня знань учнів на основі компетентнісного підходу. Даний тест зручно застосовувати в навчальному процесі, оскільки він визначає рівень навчальних досягнень на основі вивчення основних розділів програми, які тісно пов'язані між собою і їх знання і розуміння має послужити основою формування ключових компетентностей...

Тестові завдання

з курсу предмета «Захист Вітчизни» (11 _____ клас)

Прізвище та ініціали _____ **Варіант** □ _____

Середній рівень

Завдання □ 1

Підкресліть правильний варіант відповіді.

Основні види загальновійськового бою:

а) наступ, оборона;

б) наступ, оборона, зустрічний бій;

в) морський, повітряний, сухопутний;

г) наступ, оборона, охорона.

Завдання □ 2

Підкресліть правильний варіант відповіді.

Вражаючі фактори

а) ударна хвиля, світлове випромінювання, проникаюча радіоактивність, електромагнітний імпульс

б) ударна хвиля, світловий спалах, проникаюча радіація, електромагнітний імпульс;

в) вибухова хвиля, світлове випромінювання, проникаюча радіація, електромагнітний імпульс;

г) ударна хвиля, світлове випромінювання, проникаюча радіація, електромагнітний імпульс.

Завдання 3

Підкресліть правильний варіант відповіді.

При накладанні д

а) 1,5 – 2 год. (в теплу пору року) або через 1,5 год (в холодну);

б) 2 – 2,5 год. (в теплу пору року) або через 1 год (в холодну);

в) 1,5 – 2 год. (в теплу пору року) або через 1 год (в холодну);

г) 1 – 1,5 год. (в теплу пору року) або через 0,5 год (в холодну).

Завдання 4

Підкресліть правильний варіант відповіді.

Калібр АК-74:

а) 5,45 мм;

Написав Administrator

Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

б) 7,62 мм;

в) 5,56 мм;

г) 4,56 мм.

Достатній рівень

1. Дайте визначення поняття «варта» (усно).
2. Загальна будова і ТТХ АК-74 (усно).
3. Дайте визначення поняття «пост» (усно).
4. Назвіть визначення: «стрій», «шеренга», «інтервал», «дистанція», «фланг», «фронт».

Високий рівень

1. Дайте визначення поняття «комбатант» (усно).
2. Напишіть варіант доповіді спостерігача своєму командирові.
3. Назвіть основні способи пересування на полі бою.
4. Підкресліть правильний варіант відповіді . Для визнач

а) $D = B \times 1000/K$; б) $D = 330 \times t$.

1. **ЗАДАЧА.** Назвіть алг

На мою думку, методика оцінювання знань, умінь, навичок повинна бути тотожною меті, методиці викладання предмета, а також кожного розділу та кожної теми. Тому завчасно

потрібно визначати підходи до завдань оцінювання. І це має здійснюватися на основі державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учня, які весь час потребують змін в залежності від рівня розвитку суспільства, розвитку технологій, соціально-політичної обстановки, тенденцій ринку праці тощо.

Підхід вчителя предмета «Захист Вітчизни» до оцінювання навчальних досягнень на основі компетентнісного підходу має передбачати:

- спонукання учнів до здійснення аналізу начального матеріалу, розуміння змісту, а не простого відтворення за принципом «вивчив, відповів, отримав оцінку, забув»;
- вирішення колективних задач;
- спонукання учнів до висловлювання своєї думки щодо можливостей підвищення рівня їх знань;
- надання можливості учням обдумувати і вирішувати певні питання і дискусійні проблеми, можливість застосовувати це при вивченні нової теми, що базується на знаннях, отриманих з вивчення попередніх тем;
- оцінювання здатності працювати в команді (в парі, малій групі), а також приймати вірні рішення в складних змодельованих навчальних ситуаціях, вірного обґрунтування рішень на основі отриманих знань і логічного мислення;
- заохочення колективної діяльності учнів, співпраці, старанності, допомоги одне одному;
- оцінювання навчальних досягнень, як результату їх інтерактивної взаємодії.

На жаль, ще немає чітко вказаних критеріїв оцінювання знань щодо предмета «Захист Вітчизни» на основі компетентнісного підходу. Тому вчителям доводиться їх визначати самостійно. Тому потрібно звернути увагу на основну мету вивчення предмета і чітко намітити критерії знань, навичок, умінь, здатності до логічного використання навчального матеріалу. Оцінювання має бути чітко зрозумілим як вчителю так і учням, опиратися на чіткі критерії і давати можливість здійснювати самооцінку роботи та отриманих в процесі навчання результатів. Критерії оцінювання мають бути зрозумілими і доведеними до учнів перед початком роботи, а не після її виконання. Діти повинні заохочуватися до самооцінки, щоб визначати свої можливості подальшого розвитку.

Сучасна філософія оцінювання також передбачає оцінку участі в навчальній діяльності – активність на уроках, способи спілкування з учителем та однокласниками, готовність до співпраці і відповідальність за прийняття певних рішень, виконання різних соціальних ролей, дотримання певних правил діалогу та інших норм діяльнісної поведінки. Це один з аспектів, який не можна недооцінювати, хоча й він не може замінити інші, більш суттєві критерії. Але важливо, щоб учні з самого початку уроку чітко усвідомили правила поведінки, а в окремих випадках і встановлювали такі правила разом з учителем.

Принципи оцінювання в умовах компетентнісного підходу

При оцінюванні навчальних досягнень необхідно дотримуватися певних педагогічних вимог, які окремими науковцями-дидактами (А.Алексюк, Е.Гронлунд) називаються принципами оцінювання.

Виділяють **найважливіші принципи оцінювання навчальних досягнень:**

- **плановість** (аналіз і оцінювання мають здійснюватися не стихійно, а з дотриманням певного плану);

- **систематичність і системність** (конкретизація запланованих результатів навчання, оцінювання має відповідати структурним компонентам змісту вивченого матеріалу, проводитись на всіх етапах освітнього процесу з використанням різноманітних методів оцінювання);

- **об'єктивність** (оцінювання спирається на науково обгрунтовані критерії визначення успішності, параметри дослідження рівня навченості, базується на засадах гуманізму);

- **диференційованість** (урахування індивідуальних можливостей учнів: рівня навченості, їх інтелектуальних здібностей);

- **відкритість (наочність)** (оцінювання проводиться за однаковими критеріями для всіх учнів, критерії оцінювання відомі їм до початку оцінювання, результати оцінювання повідомляються, здійснюється їх аналіз, при цьому зворотній зв'язок виступає однією з основних умов ефективного оцінювання).

Дотримуючись принципів оцінювання вчитель розробляє процедуру оцінювання на уроці, яка передбачає поетапний, послідовний комплекс дій, а саме:

- 1) **визначення мети і очікуваних результатів уроку** (чітко визначити, які знання необхідно засвоїти і на якому рівні; якими вміннями та навичками потрібно оволодіти; які цінності учень може в собі сформувати й розвинути);

- 2) **вибір критеріїв оцінювання результатів діяльності** (щоб переконатися, що учні досягли очікуваних результатів, а урок був результативним, вчитель повинен чітко визначити межі тих результатів, які заплановані на кожен урок. Це і будуть критерії оцінювання. Використовуючи їх учитель зможе краще сформулювати очікувані навчальні результати, висловивши їх через дії учнів. Наприклад, після уроку з певної теми учні зможуть пояснювати явища, які вивчаються, розрізняти їх, наводити приклади; отримають навички розробки правил їх використання в житті; сформулюють власне ставлення до цього явища);
- 3) **вибір способу оцінювання** (в залежності від мети й обраних критеріїв оцінювання можна вибрати різноманітні стратегії (методи, прийоми) оцінювання. Використання кількох стратегій допоможе не тільки виставити оцінку, а й одержати зворотний зв'язок стосовно ефективності навчання);
- 4) **вибір шкали оцінювання** (в залежності від мети і стратегії оцінювання обирається шкала оцінювання кожного з обраних показників (критеріїв). Інколи доцільно застосовувати шкали, які не прив'язані до 12 балів. Наприклад, рівень початкових комунікативних навичок учнів можна оцінити через категорії «високий», «середній», «низький». Глибину засвоєння тієї чи іншої конкретної навички можна простежити, звернувши увагу на частоту її використання. Тоді оцінку можна висловити через категорії «завжди використовує», «використовує достатньо часто», «рідко використовує», «не використовує». Використання різних шкал дає розуміння учням, що бал не головне, а головне – якість виконаної роботи);
- 5) **шляхи планування та доведення до учнів очікувань від уроку** (фахівці вважають, що доцільно заздалегідь повідомляти (а краще визначати разом з учнями) очікувані результати, критерії оцінювання, конкретні методи та шкалу оцінювання. Це допоможе учням свідомо і старанно виконувати роботу, знаючи, чого від нього очікує вчитель та однокласники. Доводити вимоги до відома учнів можна по різному: продемонструвати форми для оцінювання і роз'яснити, що означає кожний критерій і кожний рівень оцінювання. Наприклад, це можна зробити за допомогою схематичної моделі
- «Що я знаю?-Що хочу дізнатися?-Що дізнався?»**
-).

Написав Administrator

Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

Коротко спробую пояснити яким чином я здійснюю оцінювання навчальних досягнень на основі компетентнісного підходу.

Кожна тема має оцінюватися за схемою «Учень знає, учень вміє, учень використовує, застосовує, аналізує, робить аргументовані висновки, співпрацює в команді, приймає правильні рішення». Оцінювання має бути зрозумілим і давати можливість для самооцінки.

Характеристики якості знань тісно пов'язані між собою, доповнюють одна одну.

Розглянемо ці характеристики.

Повнота знань – кількість знань, визначених навчальною програмою.

Глибина знань – усвідомлення існуючих взаємозв'язків між групами знань.

Гнучкість знань – уміння учнів застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних ситуаціях; знаходити варіативні способи використання знань; уміння комбінувати новий спосіб діяльності з уже відомих.

Системність знань – усвідомлення структури знань, їх ієрархії і послідовність, тобто усвідомлення одних знань як базових для інших.

Міцність знань – тривалість їх збереження в пам'яті, здатність відтворювати їх в конкретних ситуаціях.

Знання є складовою умінь учнів діяти.

Уміння виявляються в різних видах діяльності і поділяються на розумові і практичні.

Навички – дії доведені до автоматизму в результаті виконання вправ. Для сформованих навичок характерні швидкість і точність відтворення.

Ціннісні ставлення виражають особистий досвід учнів, їх дії, переживання, почуття, що виявляються у відношенні до оточуючого (людей, явищ, природи, пізнання тощо). У контексті компетентнісної освіти це виявляється у відповідальності учнів, прагненні закріплювати позитивні надбання у навчальній діяльності, зростанні вимог до особистих навчальних досягнень.

Вищеназвані орієнтири формують чотири рівні навчальних досягнень учнів, а саме: **початковий рівень, середній, достатній, високий.**

Визначимо характеристики цих рівнів:

Перший рівень - початковий. Учень (учениця) відповідає фрагментарно, має початкові уявлення про предмет вивчення.

Другий рівень - середній. Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень - достатній. Учень (учениця) має істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь учня (учениці) правильна обґрунтована, логічна, хоча їй і бракує власних суджень.

Написав Administrator

Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

Четвертий рівень - високий. Знання учня (учениці) глибокі, міцні, системні; учень (учениця) вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, а навчальна діяльність визначається вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію.

(Як бачимо, **кожен наступний рівень містить в собі вимоги попереднього та додає нові характеристики** ...)

Критерії оцінювання навчальних досягнень реалізуються в нормах оцінок, які встановлюють чітке співвідношення між вимогами до знань, умінь і навичок, які оцінюються та показником оцінки в балах.

Рівні навчальних досягнень

Бали

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень

I.

Початковий

1

Учень (учениця) розрізняє об'єкти вивчення.

2

Учень (учениця) відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про

3

Учень (учениця) відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою вчителя виконує елементи

II.

Середній

4

Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал, може повторити

5

Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями

6

Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відпов

III.

Достатній

7

Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти,

8

Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситу

9

Учень (учениця) добре володіє вивченим матеріалом, застосовує його в стандартних ситуаціях,

I	V	.
---	---	---

Достатній

10

Учень (учениця) має повні, глибокі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльності

11

Учень (учениця) має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використ

12

Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усві

Оцінювання рівня засвоєння учнями програмового матеріалу здійснюється відповідно до «Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти». Але оскільки матеріал предмету «Захист Вітчизни» досить специфічний і містить певний спеціальний обсяг навчальної діяльності, спробуємо визначити порядок оцінювання на прикладі кількох конкретних тем, взятих з різних розділів програми курсу предмету «Захист Вітчизни».

А саме: теми «Базова підтримка життя» розділу «Домедична допомога» та теми «Індивідуальні дії солдата та взаємодії у складі двійок та груп» розділу «Тактична підготовка» (10-й клас).

Спробую описати порядок оцінювання відповідно сучасним вимогам...

Тема «Базова підтримка життя», на мою думку, є однією з найбільш важливих і формування компетентностей в учнів під час навчального процесу мають велике прикладне значення, оскільки методика проведення реанімації є обов'язковою частиною умінь та навичок, які притаманні європейському співтовариству.

1. Визначаємося з метою і очікуваним результатом, який плануємо отримати в ході вивчення теми...

Наприклад:

Учень (учениця):

Знає техніку проведення реанімаційних заходів одним та двома рятувальниками;

називає та характеризує ознаки клінічної та біологічної смерті, характеризує орієнтуючі вірогідні та підозрілі ознаки смерті;

вміє: робити штучне дихання та непрямий масаж серця;

пояснює техніку проведення та **дотримується правил** безпеки під час реанімаційних заходів;

робить висновки щодо важливості якісного оволодіння навчальним матеріалом;

співпрацює з однокласником під час практичного відпрацювання техніки реанімаційних заходів двома рятівниками.

1. Вибираємо критерії оцінювання...
2. Визначаємося зі способом оцінювання... оцінювання знань шляхом опитування, вирішення задач (наприклад, моделювання можливої ситуації), правильність практичне виконання штучного дихання на спеціальному манекені...
3. Вибираємо шкалу оцінювання. Наприклад 12-ти бальну.
4. Плануємо та доводимо учням очікування від вивчення даної теми.

Визначаємо критерії оцінювання навчальних досягнень по даній темі та оцінки в балах...

Рівні навчальних досягнень

Бали

Критерії оцінювання навчальних досягнень

I.

Початковий

рівень

Написав Administrator
Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

1

Учень (учениця) має початкове уявлення про клінічну і біологічну смерть.

2

Учень (учениця) має нечіткі уявлення про клінічну і біологічну смерть їх характерні ознаки...

3

Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює частину матеріалу щодо ключових та підозрілих

II.

Середній

рівень

Додатково до вказаних критеріїв оцінювання початкового рівня:

4

Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал називає способ

5

Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний(а) з помилками й неточност

6

Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відпов

III.

Достатній

рівень

Додатково до вказаних критеріїв оцінювання середнього рівня:

7

Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні визначення к

8

Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних сит

9

Учень (учениця) добре володіє теоретичними знаннями щодо штучного дихання, непрямого мас

I	V	.
---	---	---

Високий рівень

Додатково до вказаних критеріїв оцінювання достатнього рівня:

Написав Administrator

Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

Учень (учениця) успішно співпрацює з однокласником під час практичного виконання реанімацій

10

Учень (учениця) має повні, глибокі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльнос

11

Учень (учениця) має гнучкі знання по даній темі, аргументовано використовує їх у різних ситуа

12

Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі вимог даної теми, усвідомлено використовує

Аналогічно визначаємо порядок оцінювання навчальних досягнень учнів для теми «Індивідуальні дії солдата та взаємодії у складі двійок та груп».

Дана тема є важливою для формування компетентностей необхідних при безпосередньому виконанні бойових завдань і досить специфічно пов'язаною з досвідом особливостей бойових дій на Сході України та в локальних конфліктах на територіях інших держав.

1. Визначаємося з метою і очікуваним результатом, який плануємо отримати в ході вивчення теми...

Наприклад:

Учень (учениця):

Знає основні норми Міжнародного гуманітарного права щодо ведення бойових дій, основні характеристики загально-військового бою, види вогню та маневру, обов'язки солдата в бою, способи пересування, особливості дій у складі бойових груп, як вибирати вогневу позицію та обладнувати її, вести спостереження у заданому секторі, визначати розташування цілей відносно орієнтирів, порядок доповіді про результати спостереження;

називає та характеризує види носіння зброї (вільне, тактичне та в момент наближення до цілі), порядок дій у складі бойових груп, вимоги до організації місця для ведення вогню і спостереження, види інженерних загороджень та їх демаскуючі ознаки, способи пересування на полі бою, вогневу позицію в обороні, способи боротьби з танками;

вміє: правильно носити зброю, маскувати її, наносити грим, вибирати та обладнувати бойову позицію, вести спостереження, визначати відстань до цілі (за спалахом та звуком($D(\text{відстань до цілі}) = 330 \times t(\text{час})$), за формулою «тисячних» ($D(\text{відстань до цілі}) = V(\text{висота або ширина цілі}) \times 1000 : K(\text{кут (в тисячних) під яким спостерігаємо ціль})$) діяти індивідуально та в складі бойових груп;

пояснює особливості індивідуальних тактичних дій та взаємодії у складі бойової групи **д**
отримується правил
безпеки під час практичного відпрацювання способів дій з урахуванням можливих змін в бойовій обстановці;

робить висновки щодо важливості якісного оволодіння навчальним матеріалом;

співпрацює з однокласником (однокласниками) під час практичного відпрацювання порядку дій на місцевості.

1. Вибираємо критерії оцінювання...
2. Визначаємося зі способом оцінювання... оцінювання знань шляхом опитування, вирішення тактичних задач (наприклад, моделювання можливої ситуації), правильність індивідуальних дій та взаємодії в складі бойових груп при вирішенні і відпрацюванні тактичних задач на місцевості...
3. Вибираємо 12-ти бальну шкалу оцінювання..
4. Плануємо та доводимо учням очікування від вивчення даної теми.

Визначаємо критерії оцінювання та оцінки в балах...

Рівні навчальних досягнень

Бали

Критерії оцінювання навчальних досягнень

I.

Початковий

рівень

1

Учень (учениця) має початкове уявлення про загальновоїнський бій.

2

Учень (учениця) має нечіткі уявлення про загальновоїнський бій, його характеристики...

3

Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює частину матеріалу щодо характеристики загальновоїнського бою.

II.

Середній

рівень

Додатково до вказаних критеріїв оцінювання початкового рівня:

Написав Administrator

Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

4

Учень (учениця) з допомогою вчителя відтворює основний навчальний матеріал називає способ

5

Учень (учениця) відтворює основний навчальний матеріал, здатний(а) з помилками й неточност

6

Учень (учениця) виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відпов

III.

Достатній

рівень

Додатково до вказаних критеріїв оцінювання середнього рівня:

7

Учень (учениця) правильно відтворює навчальний матеріал, знає положення Міжнародного гуманітарного права.

8

Знання учня (учениці) є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях.

9

Учень (учениця) добре володіє теоретичними знаннями щодо індивідуальних дій солдата та взаємодії між ними.

I	V	.
---	---	---

Високий рівень

Додатково до вказаних критеріїв оцінювання достатнього рівня:

Написав Administrator

Вівторок, 19 лютого 2019 15:55

Учень (учениця) успішно співпрацює з однокласником під час практичного відпрацювання поря

10

Учень (учениця) має повні, глибокі знання, здатний(а) використовувати їх у практичній діяльнос

11

Учень (учениця) має гнучкі знання по даній темі, здатний аргументовано використовувати їх у рі

12

Учень (учениця) має системні, міцні знання в обсязі вимог даної теми, усвідомлено використовує

Специфіка предмета «Захист Вітчизни», на мій погляд, вимагає розробки критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів з кожної теми окремо.